

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimars 29 de Novembre de 1898

Núm. 3.765

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
3 provincies trimestre.	3-50
Extranger y Ultramar.	7
Anúncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Oberta tota la nit

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÈLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTÈNTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.
A Tarragoná: los demás días de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

Secció doctrinal

La diputació general

Per ara solament es combatuda aqueixa idea per los polítichs, y no tots de la vehina capital. Naturalment, midas de interés general perjudican á vegadas interessos particulars: y al dir particulars no volém dir precisament d' un individu, sino també d' un poble. Per aixó no seria estrany que 'l projecte de la Diputació única, en lo qual l' Excm. Ajuntament de nostra ciutat va veure desseguida una idea salvadora, morifiqués á las tres ciutats catalanas convertidas en mal hora en capitals de tres provincias. Ja esperavam la seva oposició, y 'ls polítichs de Tarragona que temen lo fi del seu regnat, no vacilan en posar l' egoisme de poble davant per davant del principi de la renaixensa de Catalunya.

Ja deya l' altre dia un colega, á qui li haviam vist la cua sota l' hábit de regionalista ab que s' vesteix, que Barcelona somia ab la dominació de Catalunya, y al cap de dos dias digué que ho probava parlant de la oposició al projecte de tarifas de ferro-carrils y de las fábricas de ví artificial que sosté. Francament, esperavam rahons de més pes, al menos en apariencia. Precisament un organisme de la capital del principat fou lo primer en demanar la modificació de las tarifas y á las sevas gestions se degué en gran part la ley prohibint la fabricació artificial de vins, ley que si no s' compleix no es per culpa de Barcelona, sino del delegat que allí te lo govern central.

No cal que hi somihi Barcelona ab la dominació del principat, perque en realitat ja hi te y sempre hi tindrà la llegítima influencia que li dona la seva cultura intelectual, la seva inteligencia y 'l seu saber.

Ahont van los tarragonins que volen consultar un sabí advocat ó un metje inteligent? Van ben voluntariament á Barcelona; no 'ls hi fa anar pas cap ley ni cap disposició de caracter administratiu. Barcelona no te cap privilegi sobre las altres ciutats catalanas, y no obstant, es poble admirat per los estrangers y hauria de ser l' orgull de Catalunya y fins d' Espanya.

Per ara la única ciutat catalana que gosa de privilegi es precisament Tarragona, y apesar d' aixó Reus

y Tortosa l' aventatjan y Valls li pica als talons. Te sobre aquixos la circumstancia de ser capital—sense cap més honorífic—y disfruta fa anys d' una forta subvenció pera las obras del port, que no s' gasa en pedras sino en personal, d' una subvenció que ben administrada y ben invertida hauria convertit aquell port en un dels millors del Mediterrani. Pero á la Tarragona política lo que li convè es forsa empleats, empleats que han desvirtuat lo caracter d' aquell poble fins al punt de ferlo imatge de Madrid.

La Diputació única no s' ha de compondre de diputats de Barcelona sino de tota la regió, y per lo tant los acorts que s' prenguessin no seria Barcelona qui 'ls prengué, sino Catalunya. Tampoch ha dit ningú que las reunions de la Diputació general s' haguessin de celebrar sempre á Barcelona. Nosaltres, defensors de la Diputació única, no som pas partidaris de que las sessions se celebressin sempre dins d' aquella capital.

La Diputació única es l' únich organisme que pot tenir forsa pera realisar los grans projectes que demana Catalunya, las grans milloras que més que Barcelona necessitan las provincias de Girona, Lleyda y Tarragona.

Los ferro-carrils del Noguera Pallaresa y Transversal no 'ls farà may l' Estat, pero 'ls podria fer la Diputació general catalana. Y de segur que seria més beneficiós á la capital vehina lo ferro-carril transversal y tenir ben acabat lo port, que no sostenir unas quantas dotzenas d' empleats que es l' únich que ab la supressió de la diputació podrà perdre.

¡Llástima que la part activa y treballadora de Tarragona no se sáiga sacudir aqueixos polítichs á la madrilenya que per l' orgull y la fanitiat semblan romans rebordonits.

Pero no hi fa res, la Renaixensa de Catalunya es un fet y si no ara en dia no llunyá veurém ressucitada la gloriosa Diputació general que representará no un poble, no una comarca, sino una verdadera nació.

En defensa propia

Fallejant l' altre dia los periódichs de damunt la taula de la Redacció nos vingué á las mans l' últim número de la revista local «Revista de Sports», y després la nostra curiositat lo veurer que molta part del

número anava dedicat á un tal *Lucio Laprida*, molt conegut de casa seva, qui per lo vist s' havia pres la llibertat d' insultar y fer beta de la nostra ciutat y «son» fills, portant la seva follia á escarnir la memoria d' ilustres germans nostres que ab lo seu poder y privilegiada inteligencia havian complent de gloria al poble que tingué 'l goig de ser son bressol, á la nostra Patria Catalana y al Estat de que n' forma part, per la seva desgracia.

Ab aquets precedents no extranyarém los nostres lectors que tinguessin interés en procurarnos un número de *Barcelona-Sport*, que es lo periódich que admeté tanta bruticia á las sevas columnas de segur á espallars de son Director, y avuy que ja 'l tenim á las nostres mans, volém contestar á aquella canallada.

Pero primer donarém á conixer lo párrafo en que 'l mal educat *Laprida* comensa son escrit «Pequeñeces...» deixantlo en castellá matizant perane lo verinoso d'ava en

Comensa aixis:

«Ignoramos de donde salió la frase «Reus-Paris y Londres», pero sea qual fuere su origen la frase es muy intencionada y muy conocida y retrata fielmente la fisonomía de la ciudad de Reus.

Esta poblacion, muy importante bajo los puntos de vista industrial y agrícola y cuna de algunos hombres de fama universal, tiene un carácter pretencioso y ordinario que le distingue y separa del modo de ser del resto de Cataluña. El general Prim y el pintor Fortuny con todo y ser el primero uno de los políticos mas eminentes de su tiempo y el otro un artista de genio indiscutible, no pudieron nunca desprenderse de aquella imperfección siendo Prim un militar fanfarrón y Fortuny un sujeto de trato social poco cultivado».

Aquesta es la introducció á «Pequeñeces...» Ve després lo cos del escrit y no podém compondre nosaltres com hi hagi personas que menjan lo pa en la nostra terra laboriosa y del treball, tenint lo cervell ple de ideas tan grans: ¿com no esbotza un cor ab aquets sentiments de grautut y de caritat que respiren per arreu las següents ratlles? *Las calles tienen el aspecto de calles de villorrio; la gente que circula por ellas tiene en su mayoría un porte agitado y misero.*

Veritat que en lo cor del home no hi cap mes bon dat?

Y aixó ja ho havém dit, s' ha publicat en «Barcelona-Sport», en lo número del dia 23 d' Octubre, periódich que si no n' estém mal informats n' es administrador y propietari un fill de Reus.

¡Quina honra pers son propietari! Era la millor apoteosis que l'artisticista podia buscar pers son cuadro.

Hi ha rez mes bonich que un fill no content en renegar de la seva mare, l' escarnixi, la befi, y llenxi el llot de la xismografia las sagradas joyas ab que ella podria engalanarse?

Mes no es lo nostre objecte fer ressaltar la condició d' aquell fill bori de la nostra ciutat consentint la publicació d' un escrit tan infamant ab la agravant d' anar sotscribit per un pseudónim, perque han de saber

que *Lucio Laprida* ó sigui *L. U. C. I. O. L. A. P. R. I. D. A.*, no es mes que un anagrama quinas lletras combinadas donan lo nom d' un ciclista barceloní que ha de ser lo verdader del articulista, d' aquest subjecte que trobantnos á nosaltres *agitanados y miserios*, ve á dir que es un juglar dels salons aristocràtics de la capital del Principat, juglar bufó per distreure als demés socis ó un *set-masi* dels que s' passejan per lo carrer de *n Fernando* á l' hora de sortir las modistas y planxadoras dels tallers.

Confessém que podria ser molta la bilis que s' empassaria durant l' estada que feu en nostra ciutat, perque es de suposar que pera parlarne hi estaria al menos algunas horas; pero per molta que fos may hi ha rahó pera ocuparsen ab aquella forma.

Demostre aixó petifesa d' ánima; demostra també que encara no ha arribat á saber lo valer que te una paraula en lletras de motillo: lo posa per fi, tan baix del nivell intel·lectual del mes pobre fill de nostra ciutat, que si en una infamia d' aquella naturalesa hi capigués lo perdó, nosaltres forem los primers en perdonarlo, enviantli no obstant ab lo silenci lo major despreci.

Pero hem de tenir present que en *Laprida*, ó qui siga, ha escrit l' article baix la pressió d' una venjança que ni havi en son cor plé de miseria, y aquesta passió li feu perdre l' coneixement. Tan pobre y faltat d' esperit ha d' estar!

Sí, volia éll parlar malament dels ciclistas de Reus, de son «Velódromo», de son «Club», y com no li donáren peu per la germanor que entre ells existeix y perque l' «Velódromo» deix poch que desitjar y l' «Club» está montat á una altura que poch l' igualan á Espanya, lo seu temperament *belicós* y la ajuda que sempre dona lo poger amagar en un pseudónim lo nom, va escriure l' articlet *Pequeñeces...*

Refutar lo per éll sustentat fora dispensarli un honor de que no n' es digne; per aixó nosaltres no fem més que atacar pagantli ab la moneda que s' mereix.

Massa coneguts son los sentiments de la nostra ciutat pera que necessitin de defensa, devant los atachs d' un ximple boig, vanitós ó burro.

Crónica del Art

CONCURS CODORNIU

per anunciar lo Champagne de la casa Codorniu, me crech obligat á comensar felicitant al seu fabricant, senyor Reventós, per la influencia estimulante que dita Exposició encomana als artistes y comerciants espanyols. Y á més perque, dat cas que aquesta bona costum s' arrelés á Madrid, á ningú més sino al senyor Reventós se deuria; puig ell ha sembrat la llevor, sent lo seu lo primer Concurs de cartells que á la *Villa y Corte* se celebra.

Fa alguns dias acabá sa tasca l' jurat calificador, compost d' artistes y crítichs catalans y castellans. Al meu modo de veure y d' altres artistes que molt més que jo valen, lo Jurat no ha estat del tot acertat en son fallo, ó lo que més es de creure dada sa competencia, ha obrat obligat á seguir la costum de deixarse portar de la voluntat envers los amichs y recomanats. A no ser aixís com s' explica que l' primer premi se l' emporti en Tuvilla? Lo cartell d' aquest artista no es dolent, pero no está ni de molt á la altura dels d' en Casas, Casals y Vernis, Pixot y Triadó, y molt menys á l' altura del de Lluyen, que ab tot y esser algun tant desdibuixat, com á cartell, es dels que més atrahen l' atenció del públich.

Y aquesta condició que es de gran importancia, es molt deficient en lo cartell de Tuvilla, que al costat dels esmentats avans, resulta ser lo més ignocent de tots. Sembla una bona etiqueta d' ampolla, y res més. Ni com á color ni com á dibuix, te res d' original ni atractiu. Tuvilla no te aptituds per cartellista; podrá ser un bon pintor, no ho discuteixo.

En Casas y Vernis, director de nostra «Academia Fortuny», com en Casas y Pixot, es un dels artistes de més personalitat y ha meregut l' atenció del públich inteligent, ab dos magistrals cartells. Y no obstant sols li han donat lo quart premi, y la casa que ha fet lo Concurs tracta de comprarli l' altre cartell no premiat. Los dos mereixan un tercer premi, donchs están á la altura dels que tal recompensa han obtingut.

Donant á en Casas lo segon premi, no s' hauria tingut que concedir á ningú lo primer, puig en Casas es dels que millor s' hen presentat en lo Concurs. Te dos cartells admirablement dibuixats y sentits. Fins l' assumpto d' un d' ells te marcadíssima intenció. Ho de-

mostra en una dona jove, de trajo elegant, que asseguda negligentment en un ample sofá, estén lo bras nú, tenint á la mà una copa que li omplen de Champagne tres gomosos de frach, que s' destacan en silueta negra per darrera del esmentat sofá. Al peu d' aquest moble hi ha un gerro rublert de flors. La intenció del quadro está en que dels gomosos no s' veu ni llurs caps ni llurs peus. Es dir: *que no tenen cap ni peus*. Sols per aquesta idea, al meu concepte, mereixia en Casas lo primer premi.

En Casals y Vernis, no es tan satírich com en Casas, es més sentimental. En son cartell premiát se veu entre adornos de bon gust, una dona que cerca á sos llavis una copa de Champagne, y sembla que aquella beguda li recordi quelcom passat, apart que ha rebut una emoció. Aquella testa pensa y está plena de vida. En l' altre cartell que li proposan comprarli, hi ha una xamosa nena ab la rossa cabellera esbandida, y ab lo bras en l' ayre sosté una copa vessant champagne que beuhen dos coloms.

Los cartells d' en Casas y Pixot no tenen mes defecte que l' d' haver descuydat completament sos autors la novetat y clara distribució de las lletras que componen l' anunci, detall importantíssim en tot cartell. En cambi en Casals y Vernis, com en Triadó y Lluyen, han sapigut hábilment fer destacar los lletresos sens perjudici del bon efecte del conjunt.

N' hi ha un altre, qual autor, com en Tuvilla no demostra moltes aptituds per dibuixar cartells. Per la factura d' aquest treball sembla d' en Llimons. No diré que ho sigui. No s' comprén que l' artista místich, president del Ciroul de Sant Lluch, dibuixi una dona completament nua. Y una dona que recorda la Donella, tan coneguda entre ls pintors, que per ahont vá porta la alegría. Aixó ha fet pensar ab alguns artistes que sospitan lo cartell sigui d' en Llimona, que tal vegada aquest distingit pintor torni á ser lo que avans era.

Be está quant diu en l' *Heraldo de Madrid* lo senyor Saint Auvén, parlant de la actual Exposició de cartells, en los que s' nota marcadament la influencia de la moderna escola dels cartellistas francesos, inglesos y alemanys, sobre tot dels francesos. Te rahó en dir lo senyor Saint Auvén que s' poden dibuixar magistrals cartells sense estil estranger, prenent per models de las figuras la gent que trobem en terras de Catalunya, Castilla y Andalusia.

Mes també n' tinc jo al dir que casi tots los artistas sin fet. Puig sos travalls son los més deficientes, y parlant clá y catalá, los més dolents de tots los presentats al Concurs.

Aixís es que tenim de convidre en *hágase el milagro, hágalo quien quiera*; que diuhen los castellans. Y aquest adagi haurían de tenir present los dibuixants de cartells ab carácter y factura marcadament espanyole. Puig ab la seva escola, que ni es vella ni jove, y per lo tant no te experiencia, no van enlloch, ni se 's tindrà may presents dintre del Art seriós.

En la escola ernafrudita, diguémo aixís, demostren sos adeptes tindre tal pobresa d' originalitat, fantasía y bon gust, que dona pena lo veure sos cartells, ignocents y mesquins de líneas, contornejant figuras adoznadas, sense vida ni expressió y voltadas d' adornos d' un xurriarisme decadent, tot acolorit ab tintes desentonadas y brutosas.

Veritat es que entre ls cartells del género modernista, alguns son una mica massa *inspirats* en los que reproduheixen las Ilustracions estrangeras.

En cambi n' hi ha molts més del género espanyol que son servilment copiats y fins exteixits, no de bons grebats, sino de coneguts cromos y de cromos dolents.

Y ara diguim si no es millor afrancesarse, que ser Quixot y ser Quixot sens tindre no més que la fatuitat del tipo inventat per Cervantes.

HORTENSI GÜELL.

Madrid, Novembre, 98.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 28 de Novembre de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	744	82		4.3	Ras	
3 t.	745	77				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS		NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcc.	classe	can.	
9 m.	Sol. 22	-9	13	SO.			
3 t.	Sombra 16		15	SO.	Cumul.	0.3	0.4

La reunió que diumenge á la tarde havia de tenir lloch en la Cambra de Comers pera tractar del nou impost sobre ls *carrets-tartanas*, no s' pogué verificar perque á la crida no més hi concorregueren tots aquells propietaris de carrets-tartanas que reberen per conducte de la Secretaria una comunicació de la Administració d' hisenda concedintlos hi tres dias de temps pera que presentessin l' alta á la Secretaria Municipal.

Sembla que ls organizadors de la reunió al veure la fredor ab que fou acullida la seva idea acordaren no empendre cap més treball.

Com de paperets d' aquells que motivaren la reunió sembla que n' hi ha un bon feix pera repartir, no extranyaríam que s' tornés á fer una nova crida.

Es aquest un assumpto que per la confusió en que está redactada la Lley pot donar lloch á interpretacions y disgustos que en l' ánim dels encarregats d' aplicarla y al de las personas á qui interessa convindria que s' aclarissin, avans de la presentació del document *alta* ó de la instrucció del expedient.

L' últim número de «El Orden» de Tarragona, ó sigui l' corresponent al passat diumenge, recull las opinions del «Diario de Tarragona» y «El Regional» y fa una valenta defensa de la Diputació *única* que tan s' ha indigestat á aquells colegas.

Lo mercat que ahir se celebrá en aquesta ciutat se vegé favoregut per bon número de forasters de la comarca, no escassejant las transaccions en los articles objecte de cotisació.

Las obras catalanes que actuen te en ensaig la companyia del teatro Principal de Barcelona, son «Lo marqués de Santa Llucia», *Morris vivendi* y un juguete ó comedieta de saló original del distingit autor don Joseph Pin y Soler, que s' titola «Poruga». Aquesta obreta ha estat traduhida al castellá per l' ilustre escriptor don Joseph María Pereda, ab lo títol de «Medrosilla», y la traducció s' donará á coneixer en dit teatre l' endemá d' haverse fet l' estreno en catalá.

Los Ajuntaments de Terrasola y Lavid del Panadés, acordaren en ses últimas sessions enviar una instancia al President del Consell de Ministres sollicitant la llicencia del tabaco en aquesta comarca, fundantla en que mortas las vinyas á causa de la filoxera y sent costosíssima la replantació per medi de cebs americans, lo cultiu del tabaco faria menos sentida la crisis agricola que passém, máxime havent donat ta n' excelents resultats las probas fetas en aquell districte pel senyor president de la Junta de propaganda pera l' lliure cultiu del tabaco á Espanya D. Anton Claramunt, junt ab son company D. Jaume Rovira, infatigables apóstols d' aquesta causa.

Copiém de nostre estimat colega lo «Diario de Vilanueva y Geltrú»:

«Pera l' dia 3 del próxim Desembre ha senyalat la Audiencia vista en Judici Oral de la causa criminal contra D. Policarpo Perez Terrados, director de la Escola Oficial d' Arts y Oficis d' aquesta vila, per agresió y llessions causadas á nostre director don Joseph A. Milá.

Al acte deuhen assistir com á testimonis D. Joaquim Foradada, fiscal municipal, D. Joan Bonnet y Brunet, en allavors suplent de Jutje Municipal, don Francisco Ferrer y Ferrer, D. Salvador Torrents y don Segimón Badia, la metje forense D. Joseph Ribot y l' metje municipal D. Ramón Puig y Noya.»

A la resposta que doná l' Ajuntament d' Olot á la consulta de la Diputació de Girona s' han adherit tots los demés Ajuntaments del partit d' Olot.

L' Ajuntament de Valls en sessió del passat dijous, acordá nombrar representant del mateix pera assistir al Congrès vitícola d' aquesta ciutat, al tinent d' alcalde, D. Estanislau Tell.

Segons llegim en un colega de Tortosa, lo divendres apareixeren cubertas de neu las montanyas del Port.

A instancias de la Associació Catalanista de Lleyde, nostre amich y company don Antoni Rubió y Lluch va donar l' altra vetlla al Casino Principal de dita ciutat una conferencia sobre literatura catalana de la que n' fan grans elogis las periódichs darrerament arribats, fent constar que l' conferenciant va parlar sempre en catalá. També van ser molt aplaudidas duas

poesias que va recitar lo celebrat poeta Sr. Morera «Lo retorn de Grecia» y «Lo maig de dins» y 'l treball en prosa del reputat escriptor senyor Aige «Lo Pla de Lleyda».

Lo recadut ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 1335'87.

Cinematógrafo Lumière, situat en lo carrer Llovera, (Padró), 49.—Funció tots los dias de las 5 de la tarde á las 12 de la nit.—Entrada general 20 céntims, preferéncia 30; se cambian vistas diàriament.

Los dias laborables se donan audicions de fonógrafo en cada sessió del «Cinematógrafo».

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Figueras 26 Novembre de 1898.

Poca cosa podré dir als lectors de las poblacions que he visitat aquesta setmana, motivat de las continuas plujas que obligan al viatger á estarse encaixonat en lo cuarto de la fonda ó be pesarlo en un café llegint los periódichs pera enterarse dels desgavells y calamitats de l'Espanya.

L'immortal Girona ja fa molt temps que viu en lo més escandalós caciquisme del qual ne protestan la part sensata de la població, més com se trobem en un país que sols impera la llei del embut, son inútils tota classe de protestas y sols impera lo que 'l caciquisme vol.

La popular y novella societat «Lo Foment» ha enviat á la Diputació de Barcelona una exposició adherintse á la creació d'una Diputació única, y ho fa en termes tan concrets y decisius que sens dubte será una de las millors; podrá haverni alguna de més vàlua en la forma pero no en lo fondo, que tot ell está impregnat de la idea regionalista, única salvació que te avuy Espanya.

Vaig tindre lo goig d'extrenyer la mà als fermes catalanistas en Joaquim Batet, en Emili Sagner, en Oriol Carbó y en Palol, los qui com sempre treballen ab entusiasme pera 'l triomf de nostra causa.

A Sant Feliu de Guixols vaig tindre ocasió de conèixer en Joanel Sitjar, primer corrector de provas del mestre en Gay Saber en Víctor Balaguer.

Aquest bon company viu en Castell de Aro y allí passa la vida fent versos y treballs de propaganda catalanista, essent conegut per sas ideas y bondat per tots aquets encontorns.

També es digne de vendre los delicats y difícils treballs que executa ab la estisora, en fer dibuixos en paper de seda.

A Palamós ha descarregat un fort temporal en terra y mar que en aquest últim ha fet barbaritats y destrossos grans, emportantse dos bergantins que estavan amarrats á llarga distancia y fentlos tots á trosos.

Las plujas son generals y continuas y aquí á Figueras continua lo temps marcat en plujas.

Avuy aquesta tarde ha sigut enterrat un soldat repatriat fill d'aquesta ciutat qual enterro ha sigut pagat per la benèfica associació de la Creu Roja.

V. F.

Secció oficial

Registre civil
dels dies 26 y 27 de Novembre de 1898

Naixements

Cap.

Matrimonis

Bonaventura Guinjoan Tell, ab Antonia Granja Camps.

Defuncions

Anton Lauradó Ferré, 20 mesos, Carme baix 23.
—Joan Arbós Escrivá, 56 anys, camí de Aleixá 6.—
Bernart Savall Bernat, 75 anys, Galió 24.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Sadurní.

Sant de demá.—Sant Andreu.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA
Extra das del dia 26.

De Liverpool y esc. en 15 dias v. «Pinzón», de

535 ts., ab efectes, consignat als senyors Mac Andrews y C.

De Valencia en 13 horas v. «Cervantes», de 296 toneladas, ab efectes, consignat á don Joseph Maria Ricomá.

Despatxadas

Pera Barcelona v. «Cervantes», ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Parcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	53'22	Cubas del 86	49'12
Exterior		Cubas del 90	40'18
Colonial		Aduanas	
Norts	24'20	Ob. 5 0/0 Almansa	
Fransas	26'20	Id. 3 0/0 Fransa	40'12
Filipinas	56'		

PARIS

Exterior	42'10	Norts	
París	40'	Londres	35'40

Se reben órdenes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valores cotisables en Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d'or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	52'60	Aduanas	82'
Exterior	77'50	Norts	22'20
Amortizable		Fransas	26'20
Cubas 1896	49'12		
Cubas 1890	40'12	Obs. 6 0/0 Fransa	77'
Exterior París	42'12	Id. 3 0/0	40'

GIROS

París	40'	Londres	35'45
-------	-----	---------	-------

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comerç de la mateixa.

Londres	à 90 dias fetxa.		
	» à 8 dias vista.		
París	à 8 dias »		
Marsella	à 8 dias »		

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companya Reusense de Tranvias			
Companya Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100		200	

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Als Herniats

(TRENCATS)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al etzar es suficient pera retener y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d'ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d'anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar á vestres fills ab vendatge brut, incòmodo y perillós, consultén ab vostre metje y ab seguritat os dirá que pera la curació de las hernias de vestres fillots, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y econòmic, es lo bragueret de «cautchou» ab resert.

«Tirants Omoplàtics» pera correigir la «cargazón» d'espalllas.

«Faixas hipogàstricas» pera correigir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolis de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TALONARIS

pera la rifa de Nadal
Se venen en la impremta d'aquest diari.

Saló de perruqueria

DE

ROSENDO LLAGOSTERA

Carrer Llovera (Padró), 6, pra 1.—Reus.

Lo dueño d'aquest establiment se complau en oferir sos serveys al públich.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companya comich-dramática

de don Wenceslao Bueno.

Funció pera avuy.—Segon abono.—1.ª de la 1.ª sèrie.—La preciosa comedia en tres actes «La ley del mundo» y estreno del juguete cómich en un acte titulat «El Teléfono».—En los intermedis 'l aplaudit sexteto executará las següents pessas: «Myosotis» (valsos) Valdtteuffel.—«Africana» (fantasia) Meyerbeer.—(Minnetto) «Viejecita» Caballero.—«Pizzicato Syria» Leo Delibes.—«Parsifal» (orelodi) Wagner.

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al parais 2, A tres quarts de nou.

ABONO

Se'n obra un de 38 funcions, que comensará 'l 29 del corrent, dividit en 4 sèries, la 1.ª de 8 funcions y las tres restants de 10, baix los preus y condicions del anterior y següents:

Preu per 8 funcions	Preu per 10 funcions
Pessetas	Pessetas

Palcos proscenios plateas ab 4 entradas	80	100
Idem id. principals ab 4 id.	64	80
Idem id. segon ab 4 id.	48	60
Idem plateas ab 4 id.	60	75
Idem principals ab 4 id.	52	65
Idem segons ab 4 id.	32	40
Silló ab entrada	8	10
Llunetas de segon pis ab entrada	5 60	7

Reus 24 Novembre 1898.—La Empresa.

TELEGRAMAS

Madrid 28.

Diuen de Roma que 'l Papa sufrí un gran desvañement. Se produhí una gran alarma en lo Vaticá.—En las costas d'Italia s'ha desencadenat un furios temporal.

—Diuen de Berlín que s'ha organísat un Negociat especial que tractará dels assumptos anarquistas de tot 'l imperi. S'unifica la vigilancia en tots los Estats del imperi solzament pera 'ls efectes de la cuestió anarquista.

—Comunican de Washington que ja es'á resolta la organísació que s'donarà á las islas Hawai. Tindrán un gobernador y una Asamblea deliberant. Ademés enviarán un delegat que representi ditas islas en lo Congrès federal dels Estats Units. La missió d'aquest delegat será consultiva.

Als xinos y japonesos que hi ha á las islas Hawai no 'ls derá vot per ara; als portugueses que s'naturalisin, sí.

Quedarà prohibida á las islas Hawai la inmigració dels obrers contractats, com ho está al Nort América. Aquest règimen te importancia, porque ab pocas modificaciones será aplicada á Puerto Rico.

—Abir, apesar de ser dia festiu, continúren las revisions d'expedients á Murcia, declarantse soldats á 57 mossos que havian sigut donats per inútils.

—Un ministre ha dit á un redactor del «Liberal» que 'l senyor Montero Rios té amplia libertat pera negociar, y 'l govern suposa que avuy terminarán las conferencias de París, firmantse 'l tractat de pax, puig segons ha declarat M. Day, se trencarian las negociacions si no s'firmès lo tractat. Ha afegit lo mencionat ministre que creu que 'l Sr. Montero Rios opina, com lo govern, que avuy deu quedar terminat aquest assumpto y que s'acosta 'l moment de la reunió de las Corts.

Imp. de G. Ferrande.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demaneulas tots los que tinguén tos en cualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específics coneguts, tota vegada que ellas constitueixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsa

Nota -Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que s demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESpanyola

Pelayo, 42
Barña.

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aerea, disminuixen y fluidifican la biscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt efíca para combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplehin narcótics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en cualsevol cantitat, mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys a quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsa acompaña un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80 - REUS

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsa 6 rals

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés. — «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. — «La Ven del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellenés», setmanari de Catalunya, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya). — «El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económic, lo més efíca, lo mes durader. baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Seció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

De Liverpool y sec. en 15 dias v. Espinosa, de